



Fängelseförordning;

utfärdad den 22 december 2010.

Regeringen föreskriver följande.

SFS 2010:2010

Utkom från trycket
den 30 december 2010

Förordningens innehåll och tillämpningsområde

1 § Denna förordning innehåller kompletterande bestämmelser till fängelselagen (2010:610). Begrepp och uttryck som används i denna förordning har samma innebörd och tillämpningsområde som i lagen.

Information om verkställigheten

2 § Varje intagen ska i anslutning till att han eller hon tas in i anstalt informeras om verkställighetens innebörd på ett språk som han eller hon förstår. Sådan information ska också lämnas vid andra tillfällen så snart det finns anledning till det.

3 § En intagen ska i anslutning till att han eller hon tas in i anstalt få tillfälle att underrätta närstående om var han eller hon befinner sig, om inte särskilda skäl talar mot det. Detsamma gäller när den intagne har flyttats från en anstalt till en annan.

Särskilda skyldigheter under verkställigheten

4 § För att ordningen eller säkerheten i anstalt ska kunna upprätthållas ska de intagna följa

1. de villkor som gäller för verkställigheten,
2. de rutiner som gäller i anstalten,
3. de anvisningar som personalen ger, och
4. de begränsningar som gäller om var rökning får ske.

En intagen ska också visa hänsyn mot personal och medintagna samt bidra till att hålla god ordning.

Journal

5 § För varje intagen ska det föras en journal som dokumenterar den intagnes verkställighet.

Av journalen ska det framgå vem som har dokumenterat en viss uppgift och när det gjordes.

Verkställighetsplanering

6 § En verkställighetsplan ska grundas på en utredning om den intagnes behov av stöd och kontroll och om vilka åtgärder som bör vidtas under verkställigheten för att minska risken för återfall i brott. Förutsättningarna för att bevilja den intagne ett tillstånd till en sådan utslussningsåtgärd som avses i 11 kap. 1 § fängelselagen (2010:610) ska särskilt övervägas.

Vid utformningen av verkställighetsplanen ska hänsyn tas till anstaltstidens längd och den intagnes motivation till förändring. Hänsyn ska också tas till brottsoffer och andra som berörs av verkställigheten.

Verkställighetsplanen ska följas upp fortlöpande och ändras när det finns anledning till det.

7 § Inför frigivningen ska verkställighetsplanen vara särskilt inriktad på konkreta åtgärder som kan underlätta övergången till ett liv i frihet. Utifrån den intagnes behov ska, i lämplig tid, samverkan ske med

1. socialnämnden,
2. hälso- och sjukvården,
3. Arbetsförmedlingen, och
4. Försäkringskassan.

Vid behov ska samverkan också ske med andra myndigheter, organisationer och enskilda.

8 § Kriminalvården får förordna en förtroendeman för en intagen som är långtidsdömd och som behöver personligt stöd eller annan hjälp, om den intagne samtycker till det. Förtroendemannen ska entledigas om en övervakare förordnas eller om den intagne begär det.

En förtroendeman har rätt till ersättning som fastställs av Kriminalvården.

9 § Kriminalvården ska före villkorlig frigivning pröva om den intagne ska stå under övervakning enligt 26 kap. 11 § brottsbalken. Om Kriminalvården beslutar om övervakning, ska en övervakare förordnas i så god tid att han eller hon kan förbereda uppdraget.

Till övervakare ska en tjänsteman vid Kriminalvården eller annan lämplig person förordnas.

Placering i anstalt

10 § Vid bedömning enligt 2 kap. 1 § första stycket fängelselagen (2010:610) ska följande särskilt beaktas:

1. risken för rymning, fritagning, fortsatt brottslighet, missbruk och annan misskötsamhet, och
2. behovet av att undvika en olämplig sammansättning av intagna och att i övrigt kunna bedriva en ändamålsenlig verksamhet i anstalt.

Tillstånd att ha spädbarn hos sig

11 § Ett tillstånd för en intagen att ha sitt spädbarn hos sig får endast lämnas efter att yttrande har inhämtats från socialnämnden.

Sysselsättning

SFS 2010:2010

12 § En intagen ska, så långt det är möjligt, anvisas sysselsättning som är ägnad att motverka återfall i brott eller som på annat sätt underlättar den intagnes anpassning i samhället. Särskild hänsyn ska tas till den intagnes motivation till förändring.

Ersättning om sysselsättning inte kan anvisas eller vid sjukdom

13 § En intagen har, utöver vad som följer av 3 kap. 3 § fängelselagen (2010:610), rätt till ersättning om

1. någon sysselsättning inte kan anvisas den intagne under normal arbetstid och det inte beror på honom eller henne, eller

2. den intagnes arbetsförmåga är helt eller delvis nedsatt på grund av sjukdom.

Ersättning enligt första stycket lämnas inte om den intagne uppbär allmän ålderspension, sjukersättning eller aktivitetsersättning enligt socialförsäkringsbalken.

Ersättning enligt första stycket får lämnas med lägre belopp än vad den intagne skulle ha fått om han eller hon utfört eller deltagit i anvisad sysselsättning.

Ersättning enligt första stycket 2 ska inte lämnas för den första dagen i en sjukperiod (karensdag). Om en sjukperiod börjar inom fem dagar från det att en tidigare sjukperiod har avslutats, ska den senare sjukperioden anses vara en fortsättning på den tidigare sjukperioden. Antalet karensdagar får begränsas till tio dagar under de senaste tolv månaderna.

Personliga tillhörigheter

14 § När tillhörigheter som den intagne inte får ta emot och inneha omhändertas enligt 5 kap. 2 § fängelselagen (2010:610) ska den intagne under rättas.

Kriminalvården ska dokumentera vad som har omhändertagits.

15 § Kostnad som uppstår i samband med att Kriminalvården skickar en intagens tillhörigheter från anstalt enligt 5 kap. 3 § fängelselagen (2010:610) får avräknas från den ersättning som han eller hon har rätt till enligt 3 kap. 3 § samma lag eller 13 § denna förordning.

16 § Kriminalvården ska, om inte något annat är föreskrivet, se till att tillhörigheter som omhändertagits förvaras på ett betryggande sätt.

Utländsk valuta får växlas till svenska kronor. Den växelkurs som gäller vid tidpunkten för växlingen ska tillämpas.

En åtgärd enligt andra stycket ska dokumenteras.

17 § Den intagne ska innan han eller hon frigges underrättas om Kriminalvårdens rätt att sälja eller förstöra tillhörigheter som den intagne lämnar kvar i anstalten.

En intagens rätt till ersättning enligt 5 kap. 4 § andra stycket fängelselagen (2010:610) prövas efter ansökan av den intagne.

Vistelse i avskildhet

18 § Om en intagen hålls avskild enligt 6 kap. 4–9 §§ fängelselagen (2010:610) ska åtgärden dokumenteras. Av dokumentationen ska det framgå

1. vilka skälen för åtgärden är,
2. när den intagne avskiljdes,
3. när avskildheten upphörde,
4. var den intagne placerats, och
5. om den intagne undersökts av läkare.

Besök

19 § Om ett besök övervakas utan att personal närvarar, ska den intagne och besökaren informeras om att besöket övervakas.

Elektronisk kommunikation och försändelser

20 § Elektronisk kommunikation får endast äga rum med utrustning som tillhandahålls eller godkänns av Kriminalvården.

21 § Om en försändelse som har granskats inte kan lämnas ut i nära anslutning till att granskningen slutförts, ska den intagne underrättas, om inte särskilda skäl talar mot det.

22 § Kopior och översättningar av försändelser som har granskats ska förstöras så snart de inte längre behövs. Detsamma gäller upptagningar och uppteckningar som har tillkommit vid kontroll av elektronisk kommunikation.

Kroppsvsitation och kroppsbesiktning

23 § Vid kroppsvisitation eller kroppsbesiktning ska den som kontrolleras visas all den hänsyn som omständigheterna medger. Kroppsvisitation eller kroppsbesiktning ska, om möjligt, utföras i närvaro av en annan person än den som genomför kontrollen.

Kroppsbesiktning ska, förutom när saliv-, svett- och hårprov lämnas, utföras med beaktande av så stor enskildhet som omständigheterna medger och, om möjligt, i ett enskilt utrymme.

Fängsel

24 § Om en intagen beläggs med fängsel, ska åtgärden dokumenteras. Av dokumentationen ska det framgå

1. vilka skälen för åtgärden är,
2. fängslets art,
3. när den intagne belades med fängsel,
4. när fängslet avlägsnades, och
5. om den intagne undersökts av läkare.

Hälso- och sjukvård

SFS 2010:2010

25 § Varje anstalt ska ha tillgång till legitimerad läkare och personal med lämplig sjukvårdsutbildning.

26 § Förs en intagen över till sjukhus, ska den som får ansvaret för hälso- och sjukvården av patienten, underrättas om förhållanden av betydelse för hans eller hennes vistelse på sjukhuset.

27 § En anhörig till den intagne ska underrättas om den intagne drabbas av allvarlig sjukdom eller svårare olycksfall eller om den intagne avlider. Om den intagne begärt att en anhörig inte ska underrättas, ska den intagnes vilja dock respekteras.

28 § Får hälso- och sjukvårdspersonal kännedom om att en intagen lider av en sådan smittsam sjukdom som enligt 1 kap. 3 § andra stycket smittskyddslagen (2004:168) utgör allmänfarlig sjukdom, ska chefen för kriminalvårdsanstalten underrättas, om det inte står klart att det inte finns risk för smittspridning.

29 § Har hälso- och sjukvårdspersonal bedömt att det finns risk för att en intagen kan komma att allvarligt skada sig själv, ska de uppgifter om den intagnes hälsotillstånd eller andra personliga förhållanden som behövs för att förebygga att den intagne utför en självskadande handling, lämnas till chefen för kriminalvårdsanstalten.

Transport

30 § Om det behövs för att en transport av en intagen ska kunna genomföras på ett betryggande sätt, får Kriminalvården begära hjälp av en polismyndighet. Transporten ska planeras i samråd med polismyndigheten.

31 § En intagen som transporteras eller av annan anledning vistas utanför anstalten under Kriminalvårdens övervakning ska inte utsättas för onödig uppmärksamhet.

Särskilda utslusningsåtgärder

32 § Bestämmelserna i förordningen (1989:929) om ersättning av allmänna medel för skada orsakad av den som utför samhällstjänst ska också tillämpas på skada som orsakats av den som utför oavlönat arbete inom ramen för en sådan utslusningsåtgärd som avses i 11 kap. 1 § fängelselagen (2010:610).

33 § Vid utökad frigång får Kriminalvården förordna att andra lämpliga personer än anställda vid myndigheten ska biträda vid kontrollen av att den intagne rättar sig efter de villkor som har meddelats och i övrigt fullgör de skyldigheter som gäller för utslusningsåtgärden.

SFS 2010:2010

34 § Om ett tillstånd till en utslussningsåtgärd upphävs, ska myndigheten som har fattat beslutet underrätta polismyndigheten på den ort där den intagne vistas, senast har vistats eller har sin hemort. Polismyndigheten ska förpassa den intagne till den anstalt som Kriminalvården anvisar för fortsatt verkställighet.

När polismyndigheten har omhändertagit den intagne för förpassning enligt första stycket, ska myndigheten omedelbart underrätta Kriminalvården.

Underrättelse till målsägande

35 § Om en intagen avtjänar straff för ett brott som har riktats mot någons liv, hälsa, frihet eller frid, ska målsäganden tillfrågas om han eller hon vill bli underrättad om

1. i vilken anstalt den intagne är placerad,
2. den intagne förflyttas till en annan anstalt,
3. den intagne vistas utanför anstalt enligt 9 kap. 1 §, 10 kap. 1–4 §§ eller 11 kap. 1 § fängelselagen (2010:610),
4. den intagne, eller Kriminalvården, ansöker om omvandling enligt lagen (2006:45) om omvandling av fängelse på livstid,
5. den intagne frigges,
6. den intagne rymmer eller fritas, eller
7. den intagne uteblir efter permission eller någon annan vistelse utanför anstalten.

En begärd underrättelse om en planerad vistelse utanför anstalten behöver inte lämnas i de fall en underrättelse på grund av beslutad bevakning eller andra förhållanden framstår som uppenbart obehövlig. Detsamma gäller när en underrättelse kan befaras medföra fara för den intagnes liv eller hälsa.

36 § En underrättelse enligt 35 § ska lämnas i lämplig tid och utformas med hänsyn till omständigheterna i det enskilda fallet.

En underrättelse ska innehålla information om de regler som gäller för meddelande av besöksförbud enligt lagen (1988:688) om besöksförbud, om inte sådan information har lämnats tidigare.

Utlämnande av uppgifter till och samråd med Säkerhetspolisen i vissa fall

37 § Efter begäran av Säkerhetspolisen i särskilda fall ska Kriminalvården lämna ut uppgifter som behövs i verksamhet för personskydd för

1. riksdagens ledamöter,
2. statschefen och övriga medlemmar av kungahuset,
3. statsråd, och
4. statssekreterare och kabinettssekreterare.

38 § Om regeringen i fråga om en viss intagen har fattat beslut om undantag enligt 7 kap. 11 § fängelselagen (2010:610), ska beslut i fråga om den intagnes placering i anstalt och vistelse utanför anstalt, i annat fall än som avses i 13 kap. 6 § samma lag, fattas efter samråd med Säkerhetspolisen. Detsamma gäller i fråga om sådant beslut om vistelse utanför anstalt för en

intagen som har dömts för terroristbrott enligt 2 § lagen (2003:148) om straff för terroristbrott eller motsvarande brottslighet enligt tidigare lagstiftning.

SFS 2010:2010

Utlämnande av uppgifter till Centrala studiestödsnämnden

39 § Kriminalvården ska lämna uppgift om att en intagen bedriver eftergymnasiala studier till Centrala studiestödsnämnden.

Bemyndigande för Kriminalvården

40 § Kriminalvården får meddela föreskrifter om bidrag av allmänna medel för utgifter i samband med frigivning och för andra ändamål före frigivningen.

41 § Kriminalvården får meddela ytterligare föreskrifter om verkställighet av fängelselagen (2010:610) och denna förordning.

Denna förordning träder i kraft den 1 april 2011.

På regeringens vägnar

BEATRICE ASK

Annika Lowén
(Justitiedepartementet)

